

Latviešu valodas
aģentūra

ŽURNĀLS ZINĀTKĀRIEM BĒRNIEM

Runā! Lasi! Raksti!
Zīmē! Krāso! Līmē!
Domā! Spēlē! Tēlo!

2023

Žanna Evarte, Vineta Vaivade, Liene Valdmane

Māksliniece Anita Ozoliņa

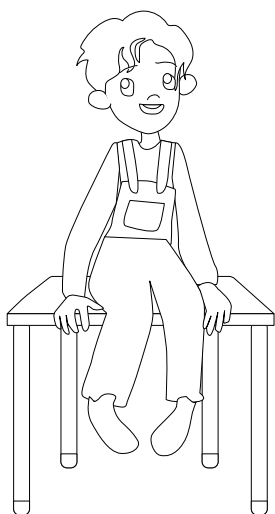
Maketētāja Elīna Šulca

Latviešu valodas aģentūra, 2023

Izdevuma ISBN 978-9934-617-44-7

Apskati un izkrāso pasakas tēlus!
Padomā un pastāsti, kas varētu notikt šajā pasakā!

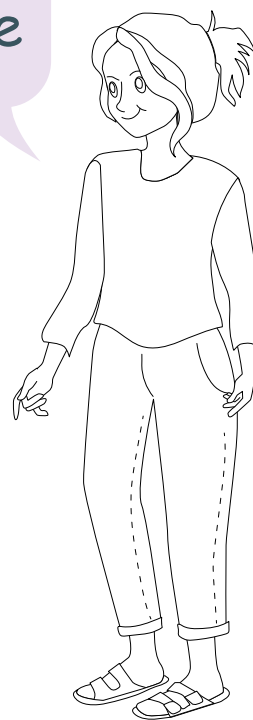
Jēkabiņš

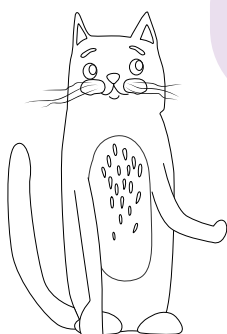
Marta

Tante
Kristīne

Muris

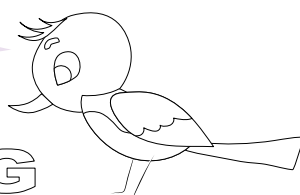

Tēvocis
Gundars

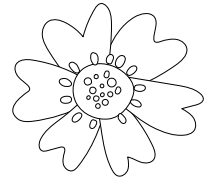
Žagata

I Č Z D E Ē G

Kurai nodaļai atbilst dotais virsraksts? Ieraksti atbilstošo ciparu!

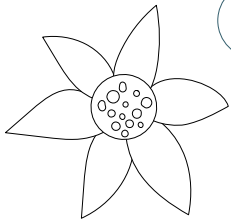
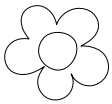

1. Jēkabam ir garlaicīgi 2. Marta māca Jēkabam burtus

3. Žagata nozog burtus 4. Jāzina alfabēts

5. Zīmēsim pazudušos burtus! 6. Laiks vakariņās!

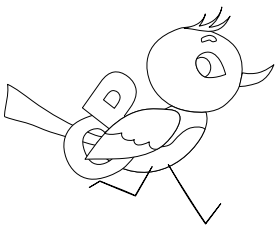
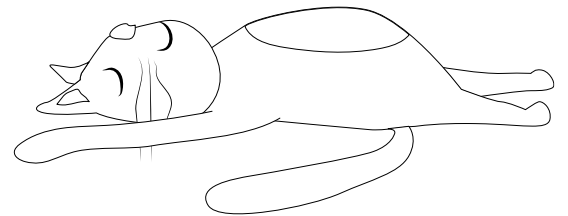
- ☐ Kad no darba pārnāk tēvocis Gundars, bērni lūdz viņam uztaisīt pazudušos burtus. Tēvocis iesaka bērniem izgriezt burtus no papīra. Marta, Jēkabs un arī Muris zīmē un griež pazudušos burtus o un u. Visi ir priecīgi un apmierināti.

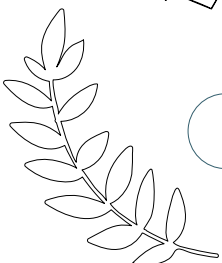
Jēkabiņa mamma aizbrauc uz pilsētu, tāpēc mazais zēns paliek pie Kristīnes tantes. Jēkabam ir garlaicīgi, un Kristīne viņam iedod burtiņus, ar ko spēlēties. Zēns gan nezina, ko ar šiem burtiņiem iesākt. Tās jau nav nekādas rotaļlietas!

Pienāk vakariņu laiks, un visi dodas uz virtuvi. Burtiņus Jēkabs mācīsies mazliet vēlāk.

Piepeši istabā ielido Žagata un nozog burtus. Nelaime ir tā, ka neviens nezina, kuru burtu vairs nav.

Bet izeja ir – jāzina alfabēts, lai saliktu burtus un noskaidrotu, kuri burti ir pazuduši. Marta, kā jau skolniece, paskaidro visiem, kas ir alfabēts. Meklējot pazudušos burtus, Jēkabiņš pamazām mācās tos.

No skolas pārnāk Marta un paskaidro Jēkabiņam, ka ar burtiem var spēlēties: no burtiem var salikt vārdus, bet no vārdiem var veidot teikumus. Marta sameklē Jēkaba vārda pirmo burtu, kurš mazajam zēnam atgādina āķi. Marta liek burtus, līdz sanāk vārds *Jēkabs*. Spēlē ar burtiem piedalās arī kaķis Muris. Arī viņu interesē, kā no burtiem var salikt vārdu *Muris*.

Pastāsti, kas

aizbrauc uz pilsētu

garlaikojas

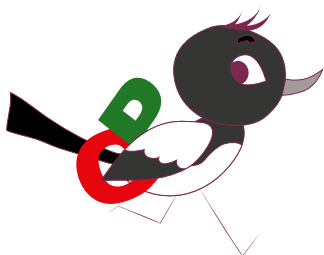
iedod burtiņus

pārnāk no skolas

saliek vārdus

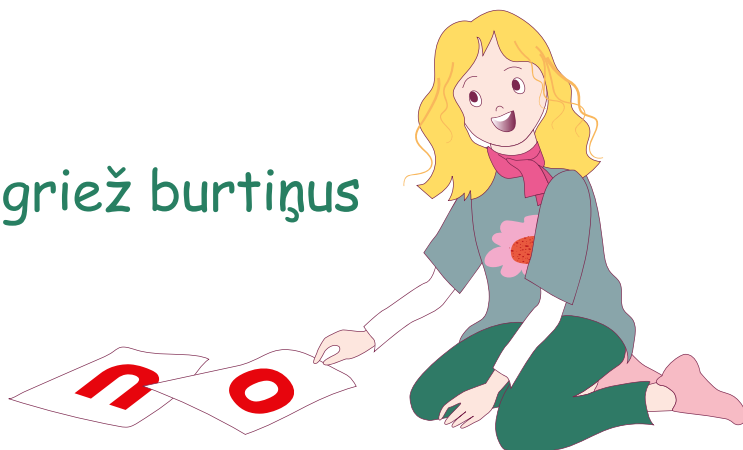
nozog dažus
burtiņus

mācās burtus

griež burtiņus

pārnāk no darba

Izdomā un uzraksti piecus vārdus, kuros ir burts o,
un trīs vārdus, kuros ir burts u!

Lasi komiksu un veic uzdevumus!

1. daļa

Tantes Kristīnes istaba. Mazais Jēkabiņš sēž uz krēsla malas un garlaikoti šūpo kājas. Istabā ienāk Kristīne.

Jēkabiņš neizpratnē cilā burtiņus un skatās uz tiem.

Ļoti neparastas rotaļlietas.
Ko ar tām var iesākt?

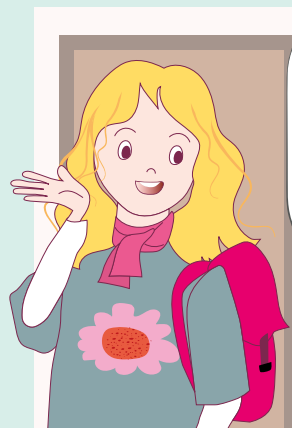
Varbūt pūst burbuļus?

Nē, tā nekas nesanāk.

Varbūt no tiem ceļ māju?

Noklaudz ieejas durvis, un istabā ienāk Marta ar skolas somu uz muguras.

Čau, Jēkabiņ!
Cik jauki, ka atkal esi ciemos pie mums! Ko tu dari?

Čau, Martiņ!
Es mēģinu saprast, ko var darīt ar šīm rotaļlietām.

Ar rotaļlietām?
Ha, ha, tās taču nav rotaļlietas!

Kas tad tās ir?

Tie ir burtiņi.

Burbuļi?
Nē, burbuļi tie nav. Es jau mēģināju pūst.

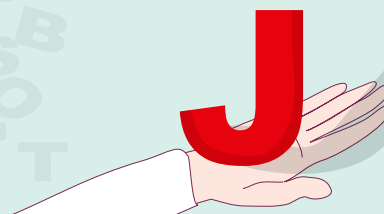
Nē! Burtiņi. Ar tiem veido vārdus. No vārdiem veido stāstus, pasakas, grāmatas. Piemēram, mēs varam salikt arī tavu vārdu.

Tiešām? Vai tad vārdu var salikt?

Skaties! Tevi sauc Jēkabs. Tātad pirmais burts tavā vārdā ir J. Tūlīt sameklēsim burtiņu J.

Skaties, tā izskatās burtiņš J!

Mm, tas atgādina āķi.

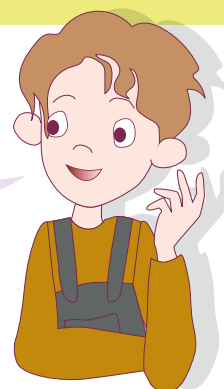
Jā, tev taisnība, tas tiešām atgādina āķi. Noliksīm to uz grīdas.

Pēc tam Marta sameklēja arī pārējos vārda burtiņus un visus salika vienu otram blakus.

JĒKABINŠ

Tad tā izskatās mans vārds?

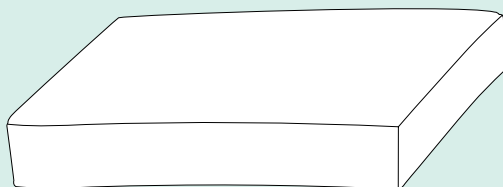

No gultas nokāpj runcis Muris un sāk staigāt ap burtu kaudzi.

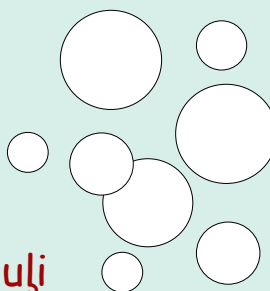

VĀRDNĪCA

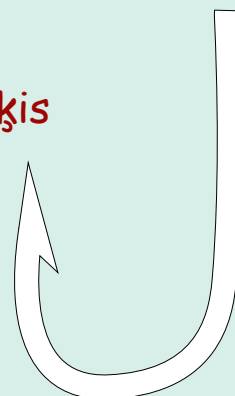
kaste

burbuļi

āķis

Saliec no burtiņiem vārdus! Lasi un raksti!

M R I
S U

A
T M A

Č Ē
K S B A

Ž A A
A G T

D S G A
N U R

K R
T I S N E

Jēkabam ir daudz draugu. Ieraksti katrā vārdā
pazudušo burtu un uzzini, kā sauc Jēkaba draugus!

INE_E EDG_RS JĀN_S A_I SE DANI_LS

Raksti savu draugu vārdus! Sajauc burtus tajos
vai raksti vārdus no otra gala!

2. daļa

Pa atvērto logu ielido Žagata. Žagata pagrozās pa istabu un paņem pāris burtiņu.

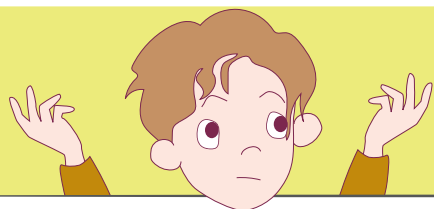

Cik interesantas
mantiņas!

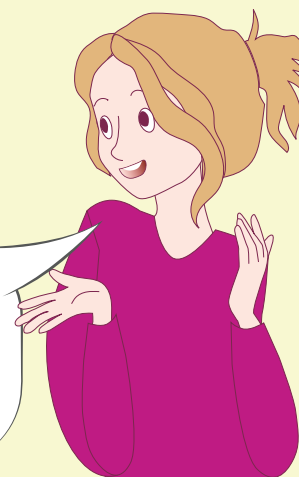

Tiešām? Tad jau jums jānoskaidro,
kuru burtu trūkst. Vakārā atnāks
mājās tēvocis Gundars un uztaisīs
jums jaunus burtiņus.

Kā tad to var noskaidrot?
Burtiņu ir tik daudz.
Mēs neredzējām, kurus
Žagata aiznesa.

Tas ir pavisam
vienkārši. Mēs tos
saliksim alfabētā.

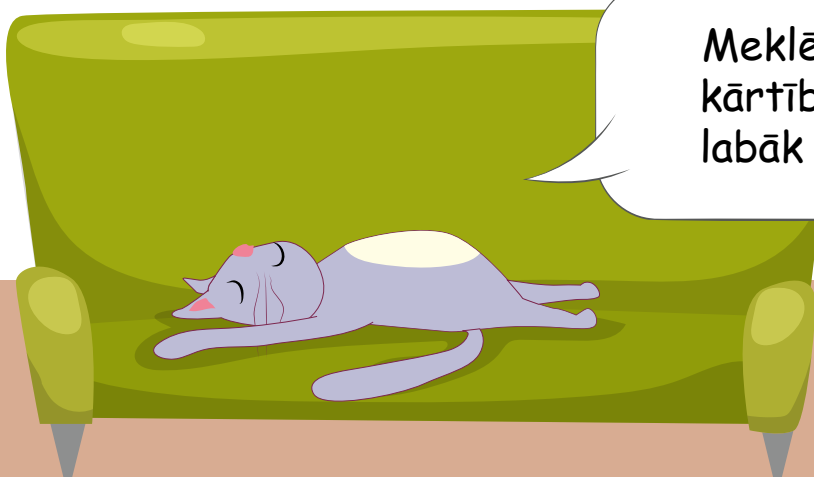
Alfabētā?

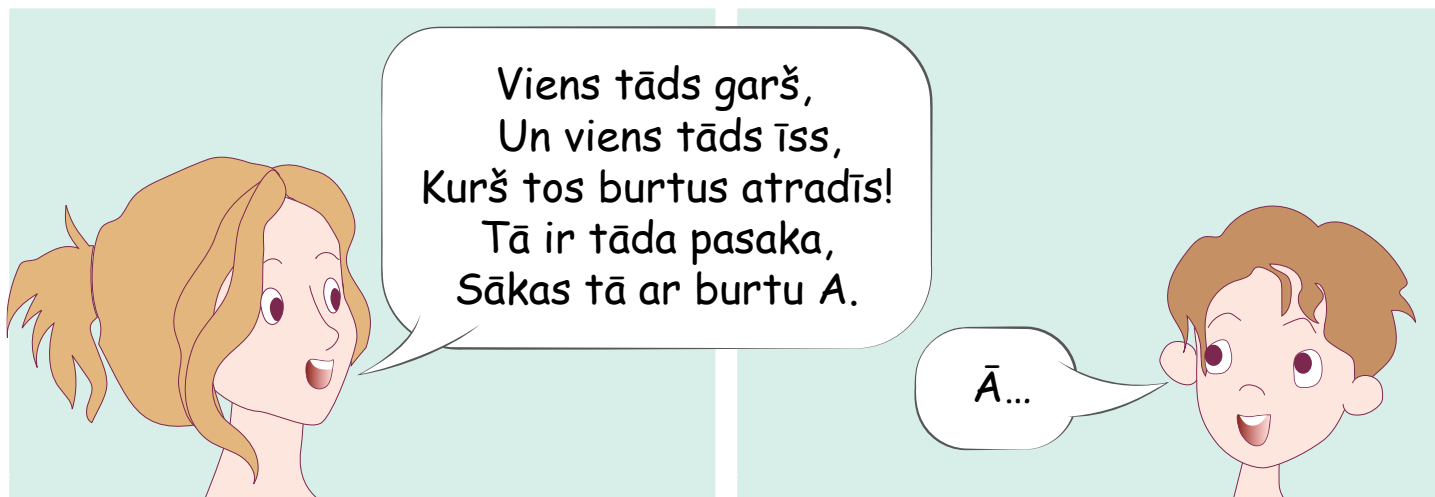
Jā, alfabētā. Tā ir tāda
īpaša burtu kārtība. Un tad
redzēsim, kuru trūkst.

A Ā B C Č D E Ē F G H I Ī J K Ķ L Ļ M N Ņ O P R Š T U Ū V Z Ž

Meklējiet savu
kārtību, bet es
labāk pagulēšu.

Kristīne lēni skaita alfabētu, Marta liek burtiņus,
bet Jēkabiņš tos skaļi atkārto.
Noskaidrojas, ka ir pazuduši burti o un u.

Atrodi komiksā teikumus, kurus var aizstāt ar šiem teikumiem! Pasaki, ar ko tie atšķiras!

Žagata aiznesa burtiņus.

Marta kārtoja burtiņus.

Visi citi burtiņi ir tepat - uz grīdas.

Mēs no burtiņiem izveidosim alfabētu.

Vārdos burti ir sajaukti vietām. Raksti vārdus pareizi!

e t n a t
t a n t e

ī c a s m ā
_ _ _ _ _

a k a s p a
_ _ _ _ _

v c s i t ē o
_ _ _ _ _

r s a i a v k ņ a
_ _ _ _ _

Ko kurš saka? Iekrāso zaļu to tekstu,
ko komiksā saka Kristīne, Jēkabiņš un Muris!
Pārējos teikumus atstāj neiekrāsotus!

Kristīne: Tad jau jums jānoskaidro, kuru burtu trūkst. Burtiņu ir tik daudz. Mēs neredzējām, kurus Žagata aiznesa. Vakarā atnāks mājās tēvocis Gundars un uztaisīs jums jaunus burtiņus.

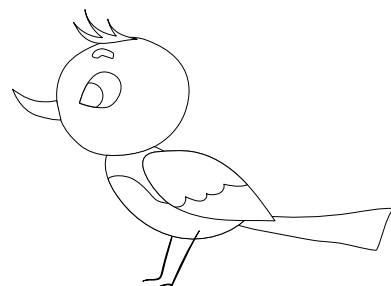
Jēkabiņš: Mēs tos saliksim alfabētā. Kā tad to var noskaidrot?

Kristīne: Tas ir pavisam vienkārši! Alfabētā?

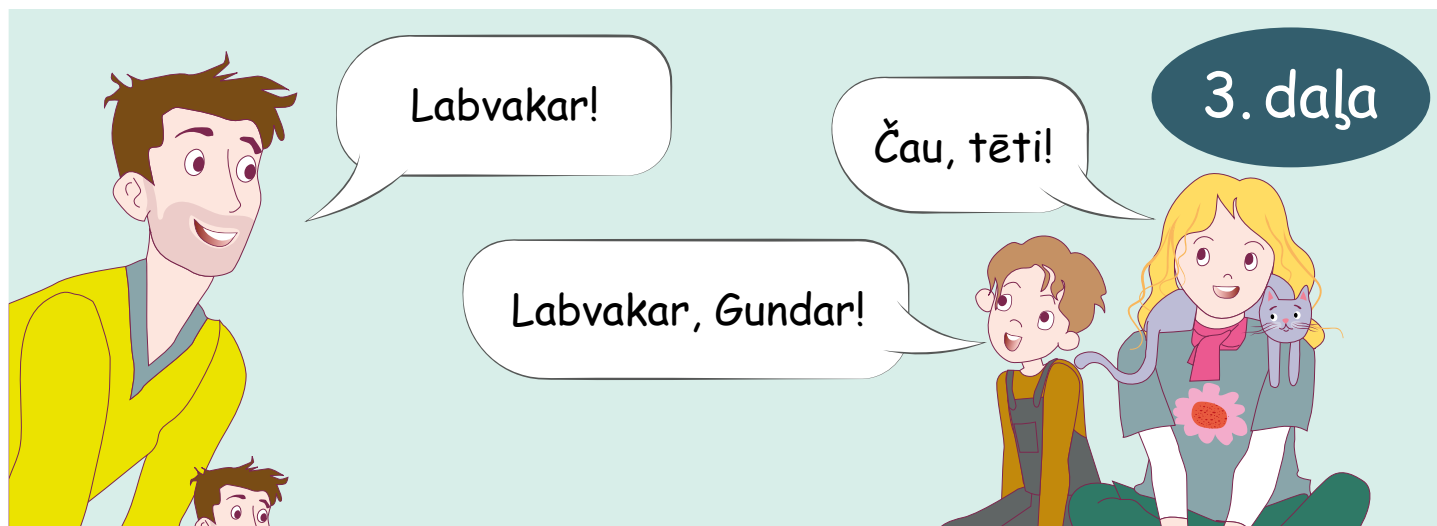
Jēkabiņš: Tiešām?

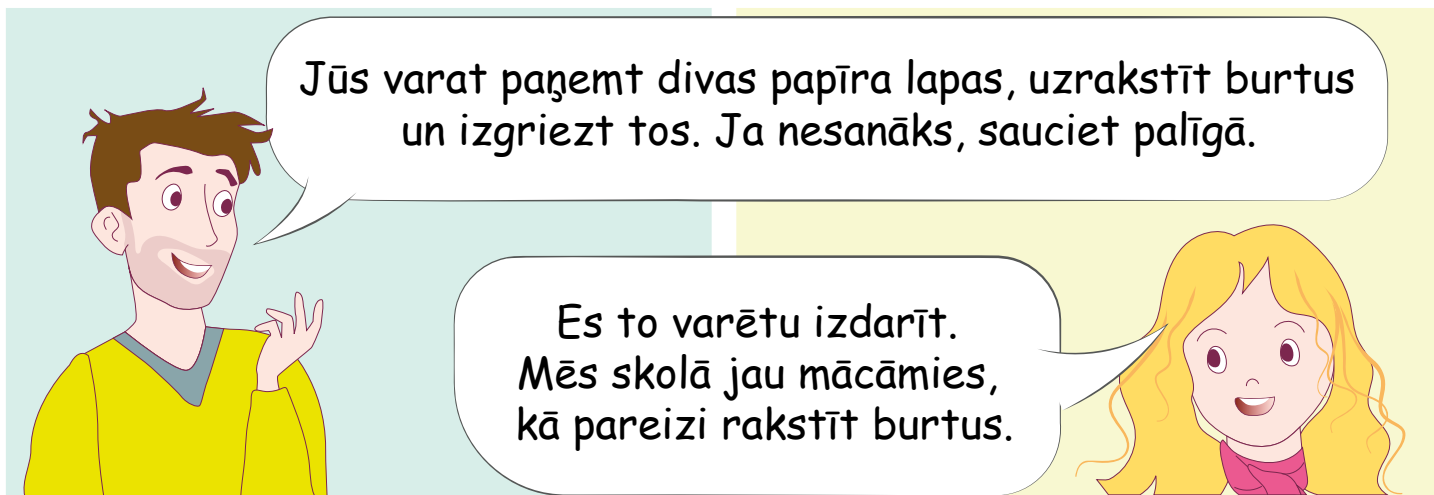
Muris: Tiešām?

R S Ļ Ā M T U P Ķ Ž

Sameklē divas tautasdziesmas vai vienu pasaku
par žagatu! Iemācies tautasdziesmas no galvas
vai pastāsti pasaku!

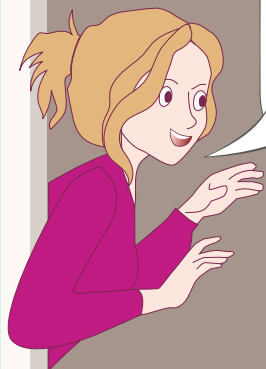
Marta paņem divas nelielas lapiņas, apsēžas uz grīdas un raksta burtiņu O un U. Jēkabiņš uzmanīgi skatās. Pienāk Muris un arī uzmanīgi vēro.

Tas tik ir atklājums! Es arī
gribu iemācīties rakstīt visus
burtniekus. Tad gan es...

Vakariņās! Mazgājam
rociņas, lielie burtnieki!

Es arī gribu
kaut ko garšīgu.

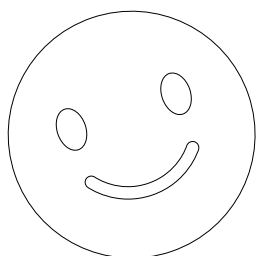

Tagad gan iesim
vakariņās, bet
burtniekus mācīsimies
mazliet vēlāk.

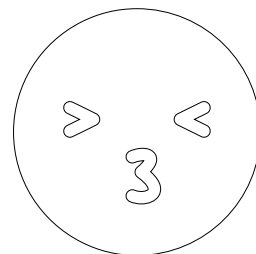
VĀRDNĪCA
bariņā - visi kopā
gana lieli - diezgan lieli

Veido vārdu savienojumus!

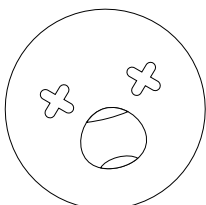
piena

burtiņi

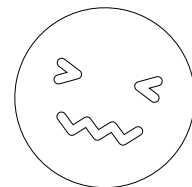
burtu

pētnieki

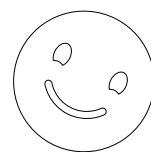
iesim

mācāmies

skolā

kaut ko garšīgu

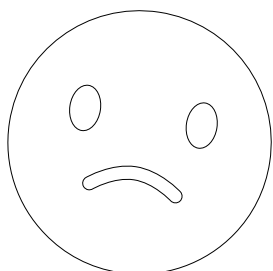
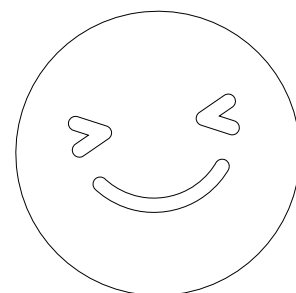

pazudušie

blodiņa

gribas

vakariņās

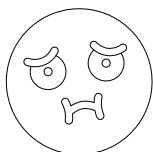
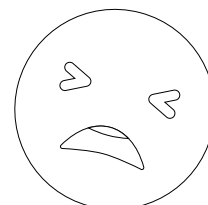

Savieno vārdus ar pretēju nozīmi!

liels

klusu

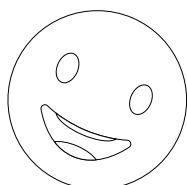
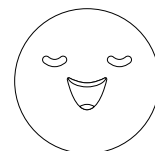

agrāk

atradušies

garlaicīgi

vēlāk

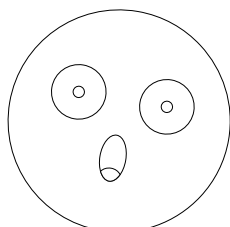
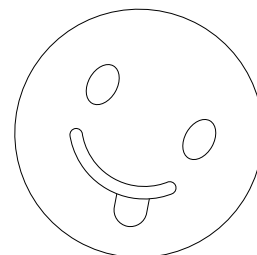

pazuduši

paliek pāri

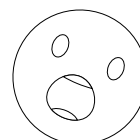
skaļi

interesanti

trūkst

mazs

Lasiet pasaku un iestudējiet teātri!

Žagata un alfabēts

Lomās:

Teicējs

Tante Kristīne

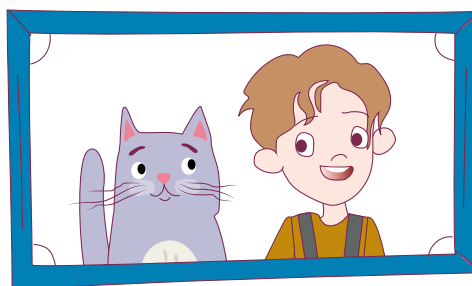
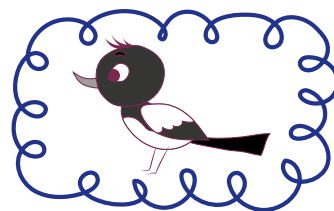
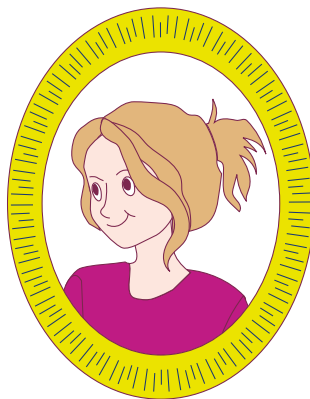
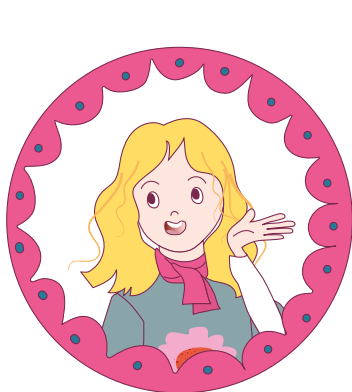
Jēkabiņš

Marta

Muris

Žagata

Tēvocis Gundars

Tantes Kristīnes istaba. Mazais Jēkabiņš sēž uz krēsla malas un garlaikoti šūpo kājas. Uz gultas saritinājies guļ runcis Muris. Istabā ienāk Kristīne.

Kristīne: Tavai mammai šodien ir jāaizbrauc uz pilsētu, tāpēc tev, Jēkabiņ, šodien būs jāpaciemojas pie manis.

Jēkabiņš: Te ir garlaicīgi un nav nevienas rotaļlietas.

Kristīne: Es tev tūlīt iedošu veselu kasti ar interesantām rotaļlietām.

Kristīne paņem no plaukta papīra kasti ar uzrakstu „Burti” un izber burtus no kastes uz grīdas.

Kristīne: Re, cik daudz rotaļlietu! Spēlējies! Bet es aiziešu uz virtuvi pagatavot ko garšīgu.

Jēkabiņš neizpratnē cilā burtiņus un skatās uz tiem.

Jēkabiņš: Ļoti neparastas rotaļlietas. Ko ar tām var iesākt? Varbūt pūst burbuļus? (Pūš pa O burtiņa caurumu gaisu, cik vien spēj.) Nē, tā nekas nesanāk. Varbūt no tiem ceļ māju? (Mēģina stutēt burtiņus citu uz cita.)

Noklaudz ieejas durvis, un istabā ienāk Marta ar skolas somu uz muguras.

Marta: Čau, Jēkabiņ! Cik jauki, ka atkal esi ciemos pie mums! Ko tu dari?

Jēkabiņš: Čau, Martiņ! Es mēģinu saprast, ko var darīt ar šīm rotaļlietām.

Marta: Ar rotaļlietām? Ha, ha, tās taču nav rotaļlietas!

Jēkabiņš: Kas tad tās ir?

Marta: Tie ir burtiņi.

Jēkabiņš: Burbuļi? Nē, burbuļi tie nav. Es jau mēģināju pūst.

Marta: Nē! Burtiņi. Ar tiem veido vārdus. No vārdiem veido stāstus, pasakas, grāmatas. Piemēram, mēs varam salikt arī tavu vārdu.

Jēkabiņš: Tiešām? Vai tad vārdu var salikt?

Marta: Skaties! Tevi sauc Jēkabs. Tātad pirmais burts tavā vārdā ir J. Tūlīt sameklēsim J burtiņu. (*Paņem J burtiņu no burtu kaudzes un rāda Jēkabiņam.*) Skaties, tā izskatās burtiņš J!

Jēkabiņš: Mm, tas atgādina āķi.

Marta: Jā, tev taisnība, tas tiešām atgādina āķi. Noliksim to uz grīdas.

Teicējs: Pēc tam Marta sameklēja arī pārējos vārda burtiņus un visus salika vienu otram blakus.

Jēkabiņš: Tad tā izskatās mans vārds?

Marta: Jā, tā izskatās tavs vārds. Kad tu iemācīsies visus burtiņus, tu varēsi salikt jebkuru vārdiņu.

Jēkabiņš: Visus? To taču ir bezgala daudz! Man sajūks galva.

No gultas nokāpj runcis Muris un sāk staigāt ap burtu kaudzi.

Muris: Vai arī manu vārdu var salikt?

Marta: Protams! No burtiem var salikt jebkuru vārdu pasaulē, arī tavu.

Muris: To gan es gribētu redzēt.

Pa atvērto logu ielido Žagata.

Žagata: Cik interesantas mantiņas!

Žagata pagrozās pa istabu un paņem pāris burtiņu, Muris sāk šņākt un dzenas Žagatai pakāļ, bet tā aizlido prom.

Jēkabiņš: Tu redzēji, tu redzēji? Žagata nočiepa manus burtiņus.

Istabā ienāk tante Kristīne.

Kristīne: Kas noticis?

Jēkabiņš, Marta, Muris: Žagata nočiepa burtiņus.

Kristīne: Tiešām? Tad jau jums jānoskaidro, kuru burtu trūkst. Vakarā atnāks mājās tēvocis Gundars un uztaisīs jums jaunus burtiņus.

Jēkabiņš: Kā tad to var noskaidrot? Burtiņu ir tik daudz. Mēs neredzējām, kurus Žagata aiznesa.

Kristīne: Tas ir pavisam vienkārši. Mēs tos saliksim alfabētā.

Jēkabiņš, Muris: Alfabētā?

Marta: Jā, alfabētā. Tā ir tāda īpaša burtu kārtība. Un tad redzēsim, kuru trūkst.

Muris: Meklējiet savu kārtību, bet es labāk pagulēšu. *(Atkal iekārtojas uz dīvāna.)*

Kristīne: Viens tāds garš,

Un viens tāds īss,

Kurš tos burtus atradīs!

Tā ir tāda pasaka,

Sākas tā ar burtu A. *(Liek uz grīdas burtiņu A.)*

Jēkabiņš: Ā...

Teicējs: Kristīne lēni skaita alfabētu, Marta liek burtiņus, bet Jēkabiņš tos skaļi atkārto. Noskaidrojas, ka ir pazuduši burti o un u.

Muris: Ko? U? Tad jau vairs nevarēs salikt arī manu vārdu – Muris.

Jēkabiņš: U-ū, tad jau tiešām nevarēs.

Marta: Visi citi gan ir vietā.

Jēkabiņš: Cik labi, ka tu, Kristīnes tante, zini alfabētu!

Kristīne: Jā, šad tad alfabēts ļoti noder.

Istabā ienāk tēvocis Gundars.

Gundars: Labvakar!

Marta: Čau, tēti!

Jēkabiņš: Labvakar, Gundar!

Gundars: Ko jūs te visi bariņā darāt?

Marta: Mēs meklējam pazudušos burtiņus.

Jēkabiņš: Ar alfabētu.

Gundars: Un kuri tad ir pazuduši?

Marta: O un U. Vai tu varētu mums tos uztaisīt?

Gundars: Varētu gan! Bet jūs jau esat gana lieli, arī paši to varat izdarīt.

Jēkabiņš, Marta: Kā?

Gundars: Jūs varat paņemt 2 papīra lapas, uzrakstīt burtus un izgriezt tos. Ja nesanāks, sauciet palīgā.

Kristīne un Gundars iziet no istabas.

Marta: Es to varētu izdarīt. Mēs skolā jau mācāmies, kā pareizi rakstīt burtus.

Marta paņem divas nelielas lapiņas, apsēžas uz grīdas un raksta burtiņu O un U. Jēkabiņš uzmanīgi skatās. Pienāk Muris un arī uzmanīgi vēro.

Muris: Brīnišķīgi! Tad jau tu vari uzrakstīt arī manu vārdu?

Marta: Protams, Muri.

Muris: Un uz manas piena bļodiņas vari? (*Sniedz Martiņai savu piena bļodiņu.*)

Marta: Arī uz tavas piena bļodiņas varu.

Jēkabiņš: Tas tik ir atklājums! Es arī gribu iemācīties rakstīt visus burtiņus. Tad gan es...

Aiz skatuves atskan Kristīnes balss.

Kristīne: Vakariņās! Mazgājam rociņas, lielie burtu pētnieki!

Muris paķer savu piena bļodiņu no Martas rokām un skrien uz virtuves pusi.

Muris: Es arī gribu kaut ko garšīgu. (*Muris izskrien no istabas.*)

Marta: Tagad gan iesim vakariņās, bet burtiņus mācīsimies mazliet vēlāk.

Marta paņem brālēnu pie rokas un iziet no istabas.

Beigas

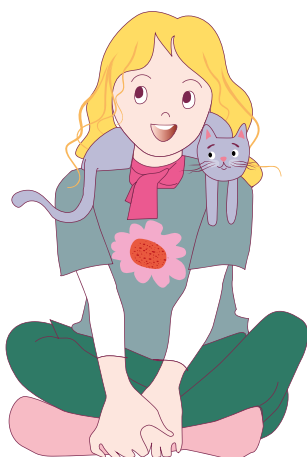
Klausies vai lasi dzejoli! Krāso visus latviešu alfabēta burtus! Nosauc tos pēc kārtas lēnām un ātri! Tos burtus, ko nočiepa žagata, apvelc!

Apoga alfabēts (Jānis Baltvilks)

A	Apogs atmostas un prāto: Alfabēts būs jāatkārto.	L	Lakstīgala likā lazdā Laipni pačalo ar strazdu.
Ā	Āpsis, glābjoties no sala, Ātri ielien siltā alā.	Ļ	Ļoti daiļai diļļu meitai Ļauna usne sadzeļ kleitu.
B	Bebra bērni mālus stampā; Bebriem jāsalabo dambis.	M	Mušas mušmirei met loku, Mušmire met šīm ar roku.
C	Cielaviņa tek pa ceļu, Cirtains kāpurs pretī veļas.	N	Nātre nebaidās nenieka Ne no gliemeža, ne sliekas.
Č	Čiekurs nokritis no zara, Čunčiņš par ko dikti baras.	Ņ	Ņipri suņuki ar mieru Ņurkāt vakariņās sieru.
D	Dižens dundurs dienas vidū Dūkdams dadzim apkārt lido.	O	Ozoliem un citiem kokiem Odi patikt prot ar jokiem.
E	Egļu mežā vienai bekai Esot piekususi peka.	P	Paparde ar piparmētru Pieliecas un pārļaiž vētru.
Ē	Ērglis izskatās tik lēnīgs Ēnā iešot medīt sēnes.	R	Raibi rubenēni rasā Rubeņmātei putru prasa.
F	Foreli no straujās upes Fotografēties lūdz krupis.	S	Saule skudru saimi silda, Skudras taisa smilgu tiltu.
G	Grundulis ar akmeņgrauzi Gudro strautā audzē auzas.	Š	Šalkojošiem ošiem pāri Šodien šaudās koša spāre.
Ģ	Ģirlicis pēc dziesmu kara Ģeņģeriski griežas zarā.	T	Tārtiņš tekalē gar strautu, Tramda taurenīšu tautu.
H	Hortenzija puķu podā Halvu ēd no zelta bļodas.	U	Upe mutuļo un griežas Un ar baltām putām šķiežas.
I	Irbe āboliņa laukā Irbēniņam knābi slauka.	Ū	Ūdrs sprūk no ūdens laukā, Ūsas pūtina un slaukās.
Ī	Īvei pāri nolīst lietis, Īve neizkust no vietas.	V	Veca vārna paņem kurvi, Vēžot aizlaižas uz purvu.
J	Jaunas dienas jaukā rītā Jāņtārpiņš dzēš lukturīti.	Z	Zaķis, zāli grauздams, mana Zaļā pļavā zilu zvanu.
K	Kurmja apakšzemes mājā Kālis iekāpis ar kāju.	Ž	Žagata no meža steidzas, Žagars knābī, stāstiņš beidzas.
Ķ	Ķīris nevar noķert ķīsi, Ķīrim makšķere par īsu.		

Uzzīmē trīs dzejoļa tēlus un pieraksti, ar kādu burtu sākas tēla vārds!

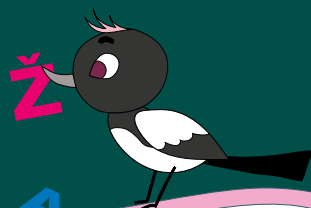
Raksti divus teikumus par Martas un divus par Jēkaba ģimeni!

Veidojiet teātra izrādes plakātu!

TEĀTRA IZRĀDE

ŽAGATA UN ALFABĒTS

S L Č R K Ē G Q A

Aktieri

Biļešu cena

Biļetes nopērkamas (kur?, kad?)

Ā V Š A N Ž
U O Š B C M J Z E L T S P

UZ TIKŠANOS IZRĀDĒ!

Veidojiet ieejas biļetes izrādei „Žagata un alfabēts”!

TEĀTRA IZRĀDE

ŽAGATA UN ALFABĒTS

Izrāde notiks _____

Jūsu vieta _____

Ieejas biļetes cena _____

Svarīga informācija _____

TEĀTRA IZRĀDE

ŽAGATA UN ALFABĒTS

Izrāde notiks _____

Jūsu vieta _____

Ieejas biļetes cena _____

Svarīga informācija _____

TEĀTRA IZRĀDE

ŽAGATA UN ALFABĒTS

Izrāde notiks _____

Jūsu vieta _____

Ieejas biļetes cena _____

Svarīga informācija _____

TEĀTRA IZRĀDE

ŽAGATA UN ALFABĒTS

Izrāde notiks _____

Jūsu vieta _____

Ieejas biļetes cena _____

Svarīga informācija _____

